

UNIVERZITET U NOVOM SADU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET

Studije roda u selu i poljoprivredi

Rod i siromaštvo

Doc.dr Danica Glavaš - Trbić

Jean Monnet Programme Module AgriGen

NASTAVNE JEDINICE

- ✓ Društvene konstrukcije roda
- ✓ Doprinosi i izazovi feminističkih teorija
- ✓ Rod u tranziciji i tranzicija roda
- ✓ Porodični rodni režim
- ✓ Rodni identiteti u poljoprivredi

➤ ROD I SIROMAŠTVO

- ❑ Rod i obrazovanje
- ❑ Rod i jezik
- ❑ Rodni stereotipi i stigmatizacija
- ❑ Promene rodnih struktura i pravne rodne regulative
- ❑ Rodna paradigma ruralnog razvoja

Rod i siromaštvo

- ◆ Rodna neravnopravnost često predstavlja oblik socijalne nepravde koji je blisko povezan sa siromaštvom.
- ◆ Tako predstavljeni ovi društveni aspekti podrivaju ljudska prava, blagostanje pojedinaca i njihove mogućnosti da u punom kapacitetu razvijaju svoje potencijale.

Rod i siromaštvo

- ◆ Žene su izložene dvostrukom riziku zasnovanom na rodu (kao društvenom konstrukt) i socio-ekonomskom statusu.
- ◆ Feminizacija siromaštva je posledica više strukturnih faktora, poput stereotipa, razlika u zaradama, neusklađenosti rada i porodičnog života i različitih vidova rodne diskriminacije.

Rod i siromaštvo

- ◆ Uprkos velikim naporima u cilju dostizanja rodne ravnopravnosti, žene su u Srbiji i dalje u nepovoljnijem položaju u odnosu na muškarce, a time i u većem riziku od siromaštva.
- ◆ Zakoni i strategije koji se odnose na oblast socijalne zaštite nisu rodno osetljivi – ne postoje posebni normativni segmenti koji bi obrađivali specifičnosti socijalne zaštite za žene u ruralnim sredinama, a tu je i neosetljivost za specifične potrebe ruralnog u odnosu na urbano stanovništvo.

Rod i siromaštvo

- ◆ Žene sa sela se nalaze u posebno deprivilegovanom položaju na tržištu rada budući da čine više od polovine nezaposlenih u ruralnim sredinama i pri tome žene na selu teško dolaze do informacija o mogućim merama Nacionalne službe za zapošljavanje.
- ◆ Programi podrške poljoprivrednoj proizvodnji namenjeni su gazdinstvima, a žene se retko nalaze u ulozi nosioca poljoprivrednog gazdinstva zbog čega ne mogu samostalno da konkurišu za te programe.

Rod i siromaštvo

- ◆ Takođe, u brizi o deci, starima, bolesnima i osobama sa invaliditetom porodice se u velikoj meri oslanjaju na sopstvene, pretežno ženske resurse.
- ◆ Uz to, žene sa sela socijalnu pomoć smatraju sramotom te bi pored podizanja dostupnosti i kvaliteta usluga socijalne zaštite trebalo raditi i na smanjenju rodnih stereotipa.

Rod i siromaštvo

- ◆ U ruralni sredinama, usled kulturnih predrasuda u korist muškaraca „investicije“ u ženski ljudski kapital su na izuzetno niskom nivou jer se smatra da će dobit od takvih investicija biti mnogo niža nego da se investira u muškarce u domaćinstvu.
- ◆ To znači da se u navedenom sistemu vrednosti očekuje od žena i devojčica da svoje potrebe stave iza potreba drugih članova domaćinstva, što ih stavlja u nepovoljan položaj i kada je reč o pristupu sistemu socijalne zaštite i drugim resursima.

Rizici od siromaštva žena sa sela povećavaju se sa izrazitijom usmerenošću na nisko produktivnu poljoprivrednu proizvodnju koja im ne obezbeđuje prihode dovoljne za zadovoljavajući životni standard, a često ni pristup penzijsko-invalidskom i zdravstvenom osiguranju jer su najčešće muškarci nosioci domaćinstva te se preko njih ostvaruje pravo na osiguranje, što ima svojih poteškoća, a sa teritorijalnom udaljenošću od gradskog jezgra dolazi i do problema odsustva insti-tucionalne integracije.

HVALA NA PAŽNJI!